

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 12 maja 2023 r.

PS-Pi.431.1.2.2023

Pani
Aldona Skibińska
Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czarnkowie
ul. Browarna 6
64-700 Czarnków

ZALECENIA

POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 15 do 31 marca 2023 r. kontrolę kompleksową w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Czarnkowie, określanym dalej skrótem MOPS.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji, przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez kierownika MOPS w Czarnkowie 19 kwietnia 2023 r.

Ilekroć w niniejszym piśmie użyto wyrazu ustawa, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) oraz skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r., poz. 2000 ze zm.).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Kierownik Ośrodka posiada wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej Burmistrz Miasta Czarnków upoważnił kierownika i pracownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Miasto Czarnków posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2030, co jest zgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Strategia zawiera elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ww. ustawy, a za koordynowanie jej realizacji odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Czarnkowie, co jest zgodne z art. 110 ust. 4 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 16 a ust. 1 i 4 ustawy, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z wymogami art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w ustawie o pomocy społecznej, podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach zgodnie z art. 119 ust. 2 pkt 6 ustawy i posiadają aktualne legitymacje, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r., poz. 893).

Zgodnie z art. 121 ust. 2 c ustawy pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie wykonywania czynności zawodowych.

Wywiady środowiskowe, w tym aktualizacje, przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie miejsca, terminu, planowania i zatwierdzania pomocy. Sytuacja życiowa i dochodowa osób/rodzin korzystających z pomocy była opisana i udokumentowana zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Świadczenia pieniężne przyznawano w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami dla poszczególnych form pomocy, odpłatność za usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z Uchwałą Nr VI/34/2015 Rady Miasta Czarnków z dnia 26 lutego 2015 r., a za specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.). W decyzjach ustalono okres, miejsce świadczenia usług i zasady wnoszenia odpłatności, co jest zgodne z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. Zakres usług określono w załączniku do decyzji.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej lub dochodowej osób/rodzin, dokonywano zmiany decyzji.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości.

Osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, z wyłączeniem 1 osoby, nie posiadają kwalifikacji do wykonywania zawodów wymienionych w § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 ze zm.), co stanowi naruszenie ww. przepisu. Jednocześnie w postępowaniu poprzedzającym zawarcie umowy z podmiotem realizującym ww. usługi, MOPS nie podjął działań mających na celu weryfikację kwalifikacji osób świadczących ww. usługi.

Przyjęte w Uchwale Nr VI/34/2015 Rady Miasta Czarnków z dnia 26 lutego 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, oraz trybu ich pobierania procentowe kryteria nie pozwalają na ustalenie odpłatności dla osób, których dochód mieści się w przedziale od 200% do 201% kryterium dochodowego osoby samotnej w przypadku osób samotnych i od 175% do 176% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, w przypadku osób w rodzinie, co stanowi naruszenie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.

MOPS nie realizuje współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie określonym w art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, co stanowi naruszenie niniejszego przepisu.

Stwierdzono nieprawidłowości w decyzjach szczegółowo opisane w protokole kontroli.

Decyzje zawierały uogólnione uzasadnienie prawne i faktyczne, nieodnoszące się szczegółowo do ustalonej sytuacji indywidualnej klienta, a w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono brak uzasadnienia prawnego. Stwierdzono błędy w podstawach prawnych i w sentencjach decyzji. W kilku przypadkach wskazano o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności, mimo braku art. 108 K.p.a. w podstawie prawnej decyzji. Powyższe nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 107 K.p.a.

W kilku przypadkach świadczenia przyznano od miesiąca następującego po miesiącu złożenia wniosku wraz z dokumentacją, co stanowi naruszenie art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W decyzjach przyznających specjalny zasiłek celowy nie wskazano na jaki cel przyznano świadczenie, co stanowi naruszenie art. 39 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

W 1 przypadku, mimo rezygnacji strony z udzielonej pomocy (skierowanie do domu pomocy społecznej) nie uchylono decyzji o skierowaniu, co stanowi naruszenie art. 155 K.p.a.

Stwierdzono brak uszczegółowienia potrzeb klientów/rodzin w toku rodzinnego wywiadu środowiskowego w przypadku wnioskowania ogólnie o pomoc finansową, co stanowi naruszenie § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r., poz. 893).

W zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, stwierdzono bardzo ogólny zakres usług, który nie został uszczegółowiony i dostosowany do potrzeb świadczeniobiorców, zawierał wszystkie rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych wymienione w § 2 rozporządzenia z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U. z 2005 r. Nr 189, poz. 1598 ze zm.), co stanowi naruszenie ww. przepisu oraz art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej. Ponadto, w 1 przypadku przyznano specjalistyczne usługi opiekuńcze niezgodnie z zaleceniami lekarza, w postępowaniu poprzedzającym wydanie decyzji oraz w decyzji nie odniesiono się do ww. wskazań lekarskich. Niniejsze stanowi naruszenie § 2 pkt 3 lit. a ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Ponadto stwierdzono poniżej opisane uchybienia:

- nieaktualne zapisy w Statucie MOPS,
- brak oceny realizacji kontraktu lub/i brak daty sporządzenia oceny;
- wskazanie w decyzjach nieaktualnego publikatora ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2561 ze zm.);
- przywoływanie w decyzji upoważnienia do podpisywania decyzji jednocześnie dla kierownika i pracownika.

W związku braku potwierdzenia odbioru decyzji, stwierdzonego w kilku przypadkach, przyjęto wyjaśnienia kierownika MOPS i w tym zakresie odstępuje się od wydania zaleceń pokontrolnych.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, zalecam:

1. Podjąć działania w kierunku realizacji współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie wskazanym w art. 17 ust. 2 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej.
2. Podjąć działania mające na celu realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi przez osoby posiadające kwalifikacje

zawodowe, zgodne z § 3 ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

3. Podjąć działania mające na celu zmianę Uchwały Nr VI/34/2015 Rady Miasta Czarnków z dnia 26 lutego 2015 r. w zakresie zapisów dotyczących odpłatności na podstawie art. 50 ust. 6 ustawy o pomocy społecznej.
4. W decyzjach przyznających specjalny zasiłek celowy wskazywać na jaki cel został przyznany, zgodnie z art. 39 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.
5. Wyeliminować z obrotu prawnego decyzję kierującą do domu pomocy społecznej nr MOPS.8226.48.2022 z dnia 8 lipca 2022 r., w związku z rezygnacją klientki z pobytu w domu pomocy społecznej.
6. Decyzje wydawać zgodnie z art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem wszystkich elementów i zachowaniem szczególnej staranności. Przywoływać przepisy adekwatnie do ustalonej sytuacji i rozstrzygnięcia decyzji.
7. Świadczenia z pomocy społecznej przyznawać zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
8. Zachować szczególną staranność podczas sporządzania rodzinnego wywiadu środowiskowego, z uwzględnieniem przepisu § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
9. Ustalać szczegółowo zakres specjalistycznych usług opiekuńczych, adekwatnie do potrzeb świadczeniobiorców i wskazań lekarskich zgodnie z § 2, w tym § 2 pkt 3 lit. a ww. rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Ponadto, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, rekomenduję:

- podjęcie działań mających na celu aktualizację Statutu MOPS,
- zachowanie staranności przy sporządzaniu kontraktów socjalnych,
- zachowanie staranności w przywoływaniu publikatorów aktów prawnych,
- przywoływanie w decyzjach upoważnienia osoby faktycznie podpisującej decyzję.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/

Do wiadomości:
Rada Miasta Czarnków

Do BIP przygotowała Irena Rakowicz
24.05.2023 r.